

LOHI eli Atlantin lohi (*Salmo salar*)

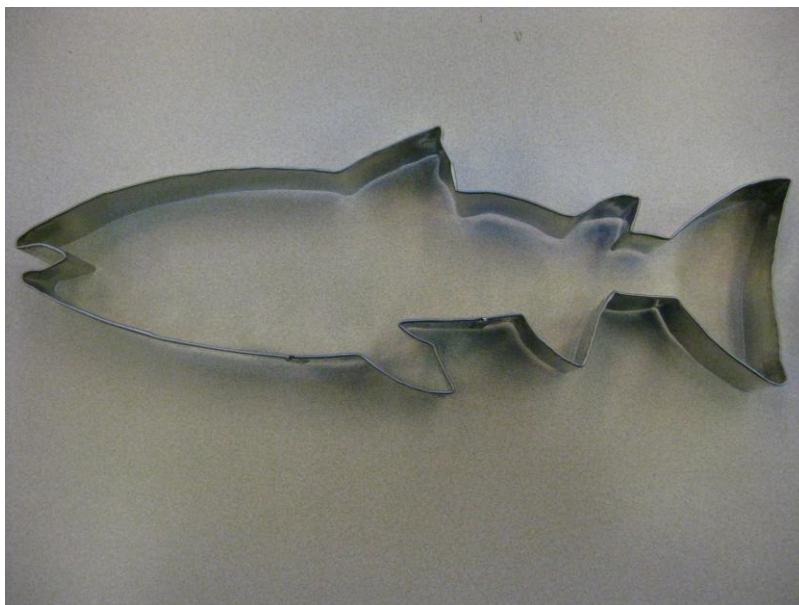
Tuntomerkit: Lohikalojen lahkossa tyypillistä on rasvaevä. Merivaelluksen aikana ja jokeen noustessa lohet ovat kirkkaan hopeisia. Kutuajan lähestyessä väritys tummuu. Koiraille eli kojamoille kasvaa komea koukkuleuka. Lohella pienet mustat pilkut ovat pääosin kylkiviivan yläpuolella (vrt. taimen). Pyrstö on taimeneen verrattuna lovimainen ja pyrstön tyvi solakka. Ruumiinmuoto on solakka ja virtaviivainen.

RIESKAMUOTTI

Neljäsluokkalaisille ja sitä vanhemmille

MATERIAALIT

- Galvanoitua teräslevyä eli pläkipelttiä. Leveys 30mm, paksuus 0,5mm
- Peltisakset / peltileikkuri
- Viila ja teräsvillaa
- Puu- tai muovinuija
- Pyörö- ja lattapihdit
- Juotin ja juotos(tina)lankaa

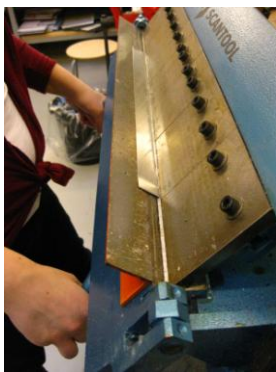
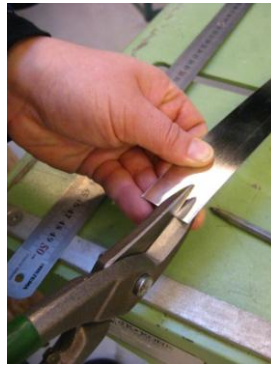

TYÖOHJE

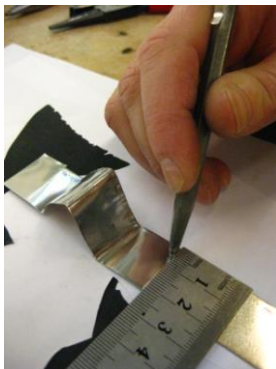
1. Tulosta tai piirrä lohisabluuna. Mittaa lohisabluunan ympärysmitta ja lisää tähän mittaan 4 cm. Mittaa ja leikkaa pläkkipelistä mittatuloksen pituinen suikale.
2. Leikkaa suikaleen yläreunan toisesta päästä pois 15 mm pitkä ja 8 mm leveä suikale. Taivuta yläreunaan 8mm vekki ja lyö se tiiviiksi nuijalla. (Katso kuvat 2.)
3. Taivuta lohimuotti mallin mukaiseksi pyörö- ja lattapihdeillä. Taivutustyötä helpottaa, jos merkitset taivutuskohtaan suoran merkin (esim. viivottimen avulla) mistä kohtaa seuraavaksi taivuttaa peltisuikaletta malliin verratessasi. Varmista taivutuksia tehdessäsi, että muotin taikinaa leikkaava alareuna pysyy suorassa pöytää vasten. (Katso kuvat 3.)
4. Kun lohen muoto on valmis, leikkaa mahdollinen ylimääräinen pätkä pois. Jätä kuitenkin n. 15-20 mm ylimääräistä, jotta saat alku- ja loppupään menemään päällekkäin.
5. Avaa yläreunaan taittamaasi vekkiä auki 15 mm matkalta.
6. Aseta alkupää vekin sisälle kohdakkain ja purista vekki uudelleen kiinni. (Katso kuvat 6.)
7. Kuumenna liitoskohta juottimella ja vie juotinlanka saumaan. Lämmitä niin kauan, että juotinaine menee sauman sisälle. Juotinainetta on hyvä jäädä myös liitoskohdan ulkopinnalle, jotta liitoksesta tulee varmasti kestävä. (Katso kuvat 7.)
8. Työn jäähdettyä viilaa ja hio teräsvillalla juotoskohta siistiksi.
9. Leivo taikinasta esim. rieskoja tai teeleipiä lohimuottia käyttäen.

KUVAT TYÖVAIHEISTA

2.

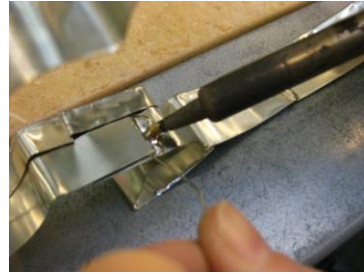
3.

6.

7.

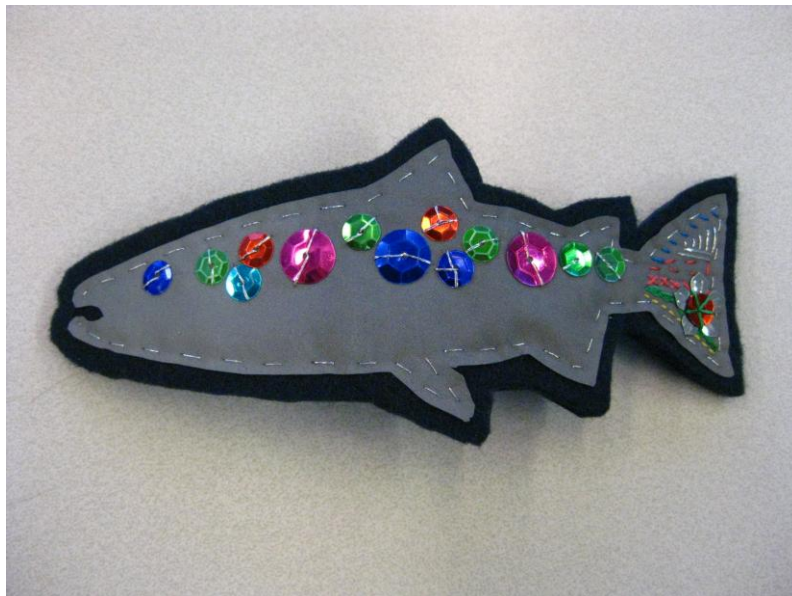
Samalla sabluunalla, jolla lohenmallinen rieskamuotti on valmistettu, voi myös tehdä esimerkiksi seuraavanlaisia sovelluksia pehmeistä materiaaleista, pienempää lohimallia hyödyntäen. Keksi tarvittaessa itse lisää.

LOHIHEIJASTIN

Ala-asteikäisille

MATERIAALIT

- Paksua huopaa
- Heijastin kangasta
- Erivärisiä kirjonta-, ompelu- ja villalankoja
- Erilaisia helmiä, paljetteja, nappeja tms. koristeluun
- Koruneula rintaneulaa tai metallilenkki avaimenperää varten

TYÖOHJE

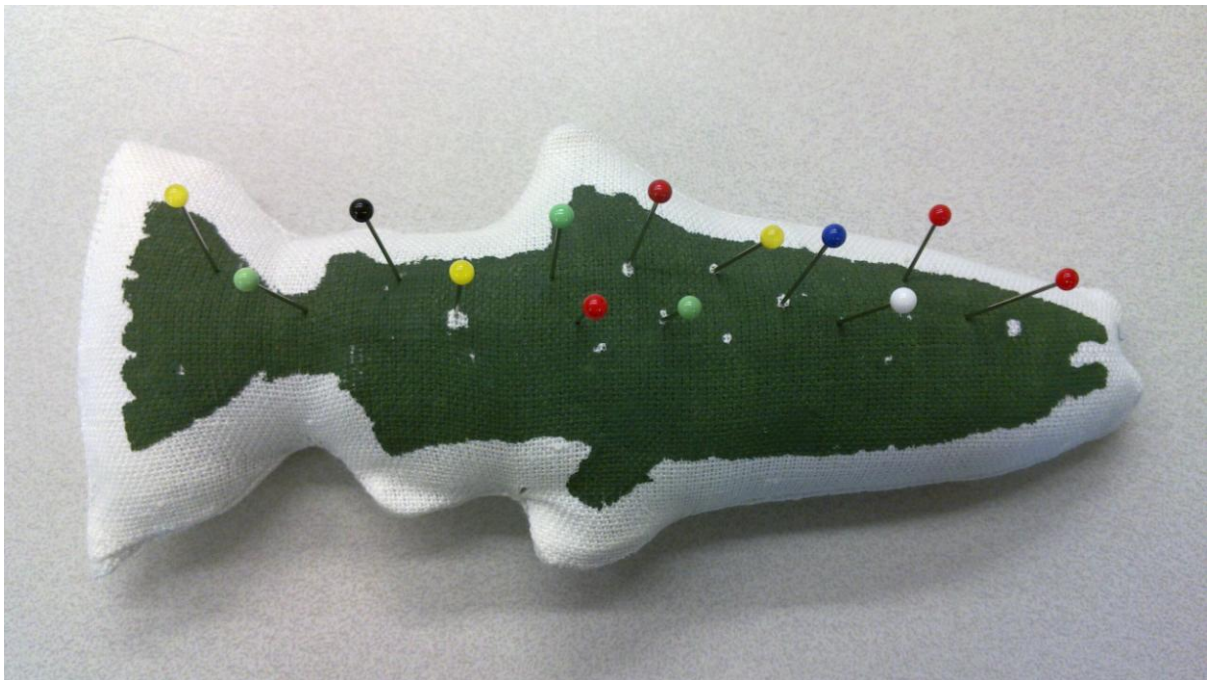
1. Jäljennä lohisabluunan ääriiviivat heijastinkankaalle ja leikkaa kuvio irti.
2. Jäljennä sama kuvio huovalle, mutta piirrä ääriiviivat noin. 0,5 – 1 cm sabluunaa suuremmiksi. Leikkaa kuvio huovasta.
3. Liimaa tai ompele haluamillasi pistoilla heijastinkangas kiinni huopakankaaseen.
4. Koristele heijastinkala haluamallasi tavalla esimerkiksi erilaisin helmin, paljetein, napein jne. sekä erilaisin kirjontapistoin kuten pykä-, laaka-, ketju-, varsi- ja solmupistoin.
5. Kiinnitä ompelemalla tai liimalla lohiheijastimen nurjan puolen yläreunaan koruneula, jos haluat valmistaa rintakorun. Vaihtoehtoisesti tee reikä lohen pyrstöön ja pujota reiästä läpi metallilenkki, jos haluat valmistaa avaimenperän esimerkiksi reppuun kiinnitettäväksi.

LOHINEULATYYNY

3. – 4.luokkalaisille

MATERIAALIT

- Puuvillakangas 20 x 10 cm 2 kpl
- Ohuehko tukipahvi
- Täytevanu
- Tekstiilipainovärejä
- Kontaktimuovia tai piirtoheitinkalvoa
- Ompelulankaa
- 2-3 cm leveää kuminauhaa

TYÖOHJE

1. Piirrä paperisabluunalla lohikuvio kontaktimuoviin tai piirtoheitinkalvolle. Leikkaa kuvio irti. Näin painosabluuna on valmis.
2. Levitä silitetty puuvillakangas suojatulle pöydälle.
3. Asettele painosabluuna toisen kangaspalan päälle.
4. Levitä vaahtomuovituputtimella kangaspainoväriä sabluunan päälle.
5. Irrota painosabluuna ja jätä työ kuivumaan.
6. Työn kuivuttua kiinnitä väri silytsraudalla kankaaseen painoväreissä olevan ohjeen mukaan.
7. Asettele kankaat (yksivärinen sekä lohikuvioinen) nurjat puolet vastakkain. Kiinnitä kankaat reunoista nuppineuloin toisiinsa. Kankaan leikkaamista varten, piirrä ääriviivat kankaaseen 1,5 cm varsinaisen painokuvion ääriviivoja suurempina.
8. Leikkaa kaksinkertainen kangas piirtämiäsi ääriviivoja pitkin.
9. Käännä kankaiden oikeat puolet vastakkain ja kiinnitä nuppineuloin toisiinsa. Ompele 0,5 cm päästä kankaan reunoista. Aloita ompelu pyrstöevän yläosasta lohen pään suuntaan. Lopeta ompelu niin että pyrstöevä jää auki tukipahvia ja täytevanua varten. Tee tarvittavat aukileikkaukset terävissä kulmissa saumanvaroihin.
10. Käännä työ ja silitä saumanvarat.
11. Piirrä ja leikkaa ohuehkosta tukipahvista lohikuvion ääriviivoja selvästi pienempi muoto, jonka saat asetettua ommellun kalan sisään pyrstön kautta. Tämä tukipahvi estää nuppineulojen läpitulon nuppineulatyydyn pohjasta.
12. Täytä kala huolellisesti vanulla. Käytä apuna esim. virkkuukoukkuja, jotta saat pienetkin kohdat täytetyksi.
13. Ompele käsin pyrstön avoin sauma kiinni.
14. Halutessasi mittaa ranteen ympäryys ja leikkaa kuminauhasta sopivan kokoinen pala. Ompele kuminauha käsin nuppineulatyydyn pohjapuolelle. Näin voit ompelutöitä tehdessäsi, käyttää nuppineulatyydynä ranteessa.

YHTEISET KAAVAT LOHIOHJEILLE mittakaava 1:1

